A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2005. január 13.*

A C-126/04. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a College van Beroep voor het bedrijfsleven (Hollandia) a Bírósághoz 2004. március 8-án érkezett, 2004. február 18-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Heineken Brouwerijen BV**

és

a **Hoofdproductschap Akkerbouw**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök (előadó), Juhász E. és M. Ilešič bírák,

* Az eljárás nyelve: holland.

főtanácsnok: C. Stix-Hackl,
hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

— a Heineken Brouwerijen BV képviseletében H. Bronkhorst advocaat,

— a görög kormány képviseletében V. Kontolaimos és E. Svolopoulou, meghatalmazotti minőségben,

— az Európai Unió Tanácsa képviseletében M. Balta és K. Michoel, meghatalmazotti minőségben,

— az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében F. Clotuche-Duvieusart és D. W. V. Zijlstra, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a KN 1003 00 kód alá tartozó sörárpa közösségi vámkontingensének megnyitásáról szóló, 1999. június 14-i 1269/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 151., 1. o.) és a 2001. április 24-i 822/2001 tanácsi rendelet (HL L 120., 1. o.) érvényességére, a többoldalú kereskedelmi tárgyalások uruguayi fordulója során megkötött megállapodások végrehajtásához a mezőgazdasági ágazatban szükséges kiigazításokról és átmeneti intézkedésekről szóló, 1994. december 22-i 3290/94/EK tanácsi rendelettel (HL L 349., 105. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 432. o.) módosított, a gabonafélék piacának közös szervezéséről szóló, 1992. június 30-i 1766/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 181., 21. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 12. kötet, 324. o., a továbbiakban: 1766/92 rendelet) 10. cikkének értelmezésére, valamint a gabonaágazat behozatali vámjának rögzítéséről szóló, 2001. október 15-i 2023/2001/EK bizottsági rendelet (HL L 273., 18. o.) rendelkezéseinek értelmezésére irányul.

2 Ezt a kérelmet a Heineken Brouwerijen BV (a továbbiakban: Heineken) és a Hoofdproductschap Akkerbouw (mezőgazdasági termékek értékesítésének központi hivatala, a továbbiakban: HPA) között folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő, a Heineken által a Közösségbe behozott sörárpa importvámjának tárgyában.

A jogi háttér

3 Az 1766/92 rendelet 1. cikke az árpát KN 1003 00 kód alatt említi, azon termékek között, amelyeket a gabonafélék piacának közös szervezésére vonatkozó rendelkezések szabályoznak.

4 Az 1766/92 rendelet 10. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, az 1. cikkben felsorolt termékekre a közös vámtarifa vámtételeit kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdés ellenére a KN [...] 1003 [...] kód alá tartozó termékekre vonatkozó behozatali vám egyenlő az e termékek behozatalakor érvényes intervenciós ár 55%-kal növelt összegének és az adott szállítmányra alkalmazandó CIF-importárnak a különbségével. Ez a vám azonban nem haladhatja meg a közös vámtarifa szerinti vámtételt.

[...]"

5 A gabonafélék ágazatában a behozatali vámokat a 2023/2001 rendelet rögzíti.

6 A gabonaágazatbeli importvámokat érintő 1766/92 rendelet alkalmazásának szabályairól szóló, 1996. június 28-i 1249/96/EK bizottsági rendelet (HL L 161., 125. o.) 2003. július 1-jéig alkalmazható változata 2. cikkének (5) bekezdése előírja:

„Az importvámokat átalányösszeggel kell csökkenteni:

[...]

— 8 [euró]/tonnával a sörárpa esetében [...];

ha az importőr igazolja, hogy a normál termékárra minőségi felárat fizettek.

[...]"

7 Az 1269/1999 rendelet 1. cikke elrendeli:

„(1) A KN 1003 00 kód alá tartozó, egyes — bükkfát tartalmazó tartályban érlelt — sörök gyártására szolgáló maláta előállításához felhasznált kiváló minőségű árpa esetében 50 000 tonna éves közösségi vámkontingens nyílik meg 1999-re és 2000-re.

(2) Az alkalmazható közös vámtarifa vámtétele a behozatal időpontjában hatályban lévő teljes vámösszeg 50%-a — a sörárpa behozatalánál esedékes levonás nélkül."

8 A 822/2001 rendelet 1. cikke a 2001. és 2002. évre azonos közösségi vámkontingenst nyit meg „a KN 1003 00 kód alá tartozó 50 000 tonna kiváló minőségű árpa esetében, amely egyes, bükkfát tartalmazó tartályban érlelt sörökhöz felhasznált maláta előállítására szolgál".

9 Az 1269/1999 és a 822/2001 rendeletek (1) és (2) preambulumbekezdése a következőképpen fogalmaz:

„(1) tekintettel arra, hogy a GATT XXIV. cikke 6. pontjáról folytatott tárgyalások eredményeként a Közösség kötelezettséget vállalt arra, hogy megvizsgálja a feltárt problémákat, amennyiben a gabonafélékre vonatkozó »reprezentatív ár« rendszerének működése kereskedelmi akadályt jelentene a Közösségben; egyes sörárpa szállítmányok nehézségeket okoztak;

(2) tekintettel arra, hogy az akadályok megszüntetése érdekében a KN 1003 00 kód alá tartozó sörárpára közösségi vámkontingenst kell megnyitni [...]".

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

10 A Heineken nemzetközi méretű sörgyártó és sörértékesítő vállalkozás.

11 2001. október 25-i határozatával a HPA a Heinekentől 15 177 kg sörárpa behozatala miatt, behozatali vám címén 254,82 euró megfizetését követelte. A Heineken e határozat ellen benyújtott panaszát a HPA 2002. október 28-i határozatával elutasította.

12 A Heineken ez utóbbi határozat ellen keresetet nyújtott be a College van Beroep voor het bedrijfsleven előtt. Mivel az olyan gyártók, mint például a Heineken, amelyek nem állítanak elő bükkfát tartalmazó tartályban érlelt söröket, nem élvezhetik az 1269/1999 és a 822/2001 rendeletek által az 1999–2002. évre megnyitott vámkontingensek előnyeit, az említett bíróság azt vizsgálja, hogy a vonatkozó közösségi szabályozás nem idéz-e elő hátrányos megkülönböztetést.

13 A fenti körülményekre való tekintettel a College van Beroep voor het bedrijfsleven felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Az 1269/1999 és a 822/2001 [...] rendeletek, amelyek kizárólag a bükkfát tartalmazó tartályban érlelt sör gyártására szolgáló árpa behozatala vonatkozá-

sában írnak elő közösségi vámkontingenseket, összeegyeztethetőek-e az EK 34. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében előírt, a termelők közötti minden megkülönböztetésre vonatkozó tilalommal?

2) A fent hivatkozott rendeletek érvénytelensége esetén az 1766/92 rendelet [...] és a 2023/2001 rendelet 10. cikkének (2) bekezdése együttes rendelkezései kötelezővé teszik-e mégis a KN 1003 00 kód alá tartozó, a malátából készített sör előállításához felhasznált kiváló minőségű árpára vonatkozó behozatali vám megfizetését?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

14 A Heineken felhívja a figyelmet arra, hogy az 1999–2002. évre az 1269/1999 és a 822/2001 rendeletek csak a kiváló minőségű, a KN 1003 00 kód alá tartozó, bizonyos típusú sörök előállításához felhasznált árpa vonatkozásában nyitottak meg vámkontingenst. A vonatkozó rendeletek sértik az EK 34. cikk (2) bekezdésének második albekezdését, mivel alaptalanul tesznek különbséget a bükkfát tartalmazó tartályban érlelt sörök gyártásához felhasznált árpa és a más eljárás szerint előállított sörökhöz felhasznált árpa között.

15 Ugyanakkor a görög kormány, a Tanács és a Bizottság fenntartják, hogy az 1269/1999 és a 822/2001 rendeletek nem sértik a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét. Egyrészt a bükkfát tartalmazó tartályban érlelt sörök gyártásához

felhasznált maláta előállítására szolgáló árpa esetében a vámkontingens megnyitása figyelembe veszi a közösségi piac ellátási igényeit és a piaci egyensúly megőrzésének szükségességét. Másrészt objektív módon igazolható a különböző típusú sörökhöz felhasznált árpafélék megkülönböztetése.

16 Célszerű felidézni, hogy — az állandó ítélkezési gyakorlat szerint — a közös agrárpolitika keretén belül bármely megkülönböztetés tilalmát megfogalmazó EK 34. cikk (2) bekezdésének második albekezdése nem más, mint az egyenlőség általános elvének a különös kifejeződése, amely megköveteli, hogy a hasonló helyzeteket ne különbözőképpen kezeljék, és a különböző helyzeteket ne kezeljék azonos módon, kivéve, ha a megkülönböztetés objektív módon igazolható (lásd különösen a 203/86. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 1988. szeptember 20-án hozott ítélet [EBHT 1988., 4563. o.] 25. pontját; a C-15/95. sz., EARL de Kerlast-ügyben 1997. április 17-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-1961. o.] 35. pontját; a C-292/97. sz., Karlsson és társai ügyben 2000. április 13-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-2737. o.] 39. pontját; a C-14/01. sz. Niemann-ügyben 2003. március 6-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-2279. o.] 49. pontját).

17 Jelen esetben — az 1766/92 rendelet 10. cikke (2) bekezdésének megfelelően — a gabonafélékre vonatkozó behozatali vámok egyrészt az intervenciós ár, másrészt a világpiaci árfolyam alapján meghatározott reprezentatív behozatali ár alapján kerültek kiszámításra.

18 Az 1269/1999 és a 822/2001 rendeletek első és második preambulumbekezdéséből azonban kitűnik, hogy a „reprezentatív ár" rendszere kereskedelmi akadályokat idézett elő.

19 A Tanács és a Bizottság ebben a tekintetben kifejtik, hogy a takarmányárpát és a sörárpát sújtó behozatali vámok — ez utóbbi árpafajtára érvényes külön

árfolyamjegyzés hiányában — a minneapolisi (Amerikai Egyesült Államok) gabonatőzsdén jegyzett takarmányárpa árfolyama alapján kerülnek meghatározásra. Mivel a sörárpa ára határozottan magasabb, mint a takarmányárpa ára, az 1766/92 rendelet 10. cikkének (2) bekezdésében írt számítási mód alkalmazása eredményeként a sörárpa behozatala szinte lehetetlenné válik. Az 1249/96 rendelet 2. cikkének (5) bekezdésében előírt vámcsökkentés nem bizonyult elegendőnek ahhoz, hogy az árpabehozatalt érintő kereskedelmi akadályokat megszüntesse.

20 Az 1269/1999 és a 822/2001 rendeletek első és második preambulumbekezdéséből következik, hogy a vámkontingens megnyitásának célja éppen az, hogy megszüntesse ezeket az akadályokat, amelyeket az Amerikai Egyesült Államok a GATT-ból fakadó kötelezettségek miatt a Közösséggel szemben alkalmazott.

21 Az 1269/1999 és a 822/2001 rendeletekkel megnyitott közösségi vámkontingensek hatályának korlátozását illetően a Tanács és a Bizottság felhívják a figyelmet arra, hogy a Közösség területén belül elegendő mennyiségben áll rendelkezésre sörárpa — a bükkfa tartályban előállított sörhöz felhasznált árpa kivételével, amelyet az Egyesült Államokból kell behozni. A bükkfát tartalmazó tartályban érlelt sörök gyártói tehát a sörárpa harmadik országból való behozatalától függenek, míg a többi közösségi gyártó a Közösségen belül könnyen hozzájut a sörgyártáshoz szükséges sörárpához. Mivel a behozatali vámok túl magasak voltak ahhoz, hogy a bükkfa tartályban érlelt sörök előállítását a Közösségben folytatni lehessen, az 1249/96 rendelet 2. cikkének (5) bekezdésében előírt vámcsökkentés pedig nem volt elegendő ahhoz, hogy megszüntesse a bükkfa tartályban előállított sörhöz szükséges árpa behozatalát érintő kereskedelmi akadályokat, ezért objektív módon igazolható volt, hogy csak az ilyen sörök előállításához szükséges árpa vonatkozásában nyissanak meg vámkontingenseket. Az 1269/1999 és a 822/2001 rendeletek így tehát mérlegelték azokat a kötelezettségeket, amelyek a Közösségre nézve a GATT-ból és a gabonafélék piacának közös szervezéséből következnek, és biztosították a Közösség azon

árpafajtával történő ellátását, amelyet a Közösség területén nem termelnek, és amelynek az ára — a szóban forgó kontingens hiányában — rendkívül magas lett volna.

22 Ebből következik, hogy az 1269/1999 és a 822/2001 rendeletekkel megnyitott közösségi vámkontingens hatályának korlátozása — a bükkfát tartalmazó tartályban érlelt sörök gyártásához felhasznált maláta előállításhoz szükséges árpa, valamint az egyéb sörök előállításához felhasznált árpa közötti különbségtétellel — objektív módon igazolható.

23 Az előzőekből következik, hogy az első kérdés vizsgálata nem tárt fel olyan tényt vagy körülményt, amely érintené a 1269/1999 és a 822/2001 rendeletek érvényességét.

A második kérdésről

24 A második kérdés az 1766/92 és a 2023/2001 rendeletek 10. cikke (2) bekezdésének együttes rendelkezéseire vonatkozik, abban az esetben, amennyiben az 1269/1999 és a 822/2001 rendeletek érvénytelenek.

25 Tekintettel az első kérdésre adott válaszra, a második kérdést nem kell megválaszolni.

A költségekről

26 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban résztvevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban levő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

Az előterjesztett kérdések vizsgálata nem tárt fel olyan tényt, amely a KN 1003 00 kód alá tartozó sörárpa vonatkozásában a közösségi vámkontingens megnyitásáról szóló, 1999. június 14-i 1269/1999/EK és 2001. április 24-i 822/2001/EK tanácsi rendeletek érvényességét érintené.

Aláírások